

[Steen Folke]

meget betegnende, sådan foregår det altså. Det er endda sådan, at Elsam har indgået sin seneste kontrakt om indkøb af kul i Sydafrika, der binder frem til december 1983, 14 dage efter, at folketinget vedtog sin henstilling i maj sidste år. På et senere tidspunkt, nemlig i oktober, har Isefjordværket også fornyet en kontrakt om indkøb af kul i Sydafrika.

Nu kan man sige, at det har selskaberne været i deres gode ret til. Det mener jeg desværre også er realiteten, for den henstilling, der blev givet, var jo uhyre vattet udformet. Men alligevel synes jeg, det er nok så betegnende. Endnu mere betegnende er det, at regeringen altså ikke agter at forfølge sagen, det fremgår jo med al ønskelig tydelighed.

Jeg vil da gerne sige tak for ministerens tale – ikke for indholdet, men for, at jeg fik den tilsendt før debatten her. Det synes jeg virkelig var anerkendelsesværdigt. Jeg håber, det kan danne forbillede, for det ville være overordentlig praktisk, hvis det i almindelighed var sådan, at man kunne få ministrenes taler i forbindelse med disse forslags behandling inden debatten.

Men indholdet har jeg sandt at sige ikke så megen grund til at takke for. Jeg synes også, det er betegnende, at regeringen behandler dette som et energipolitisk anliggende og ikke som et udenrigspolitisk anliggende. Med al respekt for energiministeren synes jeg altså, at det er mere interessant at diskutere disse spørgsmål med udenrigsministeren, ikke fordi jeg forventer at få noget som helst mere ud af det, men fordi sagen så bliver bragt derhen, hvor den efter vores mening hører hjemme, nemlig i en udenrigspolitisk sammenhæng. Dette burde handle om dansk udenrigspolitik og ikke om dansk energipolitik. Men det er nok ikke noget tilfælde, at sagen havner hos energiministeren, og hele energiministerens redegørelse er jo alene skrevet og holdt med sigte på de energipolitiske problemstillinger.

Jeg synes egentlig, det er ejendommeligt, at regeringen endnu ikke har holdt møde med Elsam om den sag. Det er jo længe siden, man har varslet, at man ville holde et sådant møde. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan det kan være, at det møde ikke er afholdt. Hvad er det, man venter på? Er det så frygtelig indviklet at gennemgå Elsans lille skræmmerapport? Den skulle være ret

nem at pille fra hinanden. Den er blottet for enhver saglighed; der er ingen dokumentation af det skræmmebillede, man tegner. Det kan vel ikke tage måneder for embedsmænd i handels- eller udenrigsministeriet at pille det fra hinanden. Hvad er det, man venter på? Hvornår kan vi forvente at der kommer en sådan forhandling, eller hvad det nu er, mellem regeringen og Elsam?

Ministeren siger, at man ikke vil have forbud, og det har udenrigsministeren jo sagt før. Nu vel, for os er det ikke afgørende, om man indfører et forbud eller man sørger for at bringe indkøb af kul fra Sydafrika til ophør på anden vis. Hvis man kan overtale selskaberne, ja men så er det da helt fint. Vi har ikke i beslutningsforslaget stillet krav om, at det partout skulle være et forbud. Vi ønsker, at indkøbene skal ophøre, og regeringen kan helt klart gøre det, hvis man ønsker det. Om det sker i form af et forbud eller på anden vis, vil vi ikke på nogen måde blande os i.

Det er klart, at socialdemokratiet er helt afgørende for denne sags behandling. Man kan alene se numerisk på det og sige, at med de 4 forslagsstillende partier, der er, så kan enhver regne ud, lægge sammen og finde ud af, at socialdemokratiet er afgørende for, om der er et flertal bag dette forslag eller ej. Vi har før hørt borgerlige partiers afvisning af at gøre noget, det er der ikke noget nyt i – og det gælder i denne sammenhæng jo altså også retsforbundet – men til gengæld er de radikale med foruden venstrefløjpartierne, så det er socialdemokratiet, der er afgørende.

Jeg må nok sige, at det er et utroligt hykleri, der er tale om i socialdemokratiet i denne sag. Om der er tale om et vældigt omslag i partiets politik, vil jeg måske nok sætte et vist spørgsmålstegn ved, det var der andre der sagde. Nu kan jeg ikke helt lodde dybden i socialdemokratiets politik, for man må nok sige, at socialdemokratiet var medvirkende til, at den henstilling i maj sidste år blev så vattet udformet med sit »om muligt«, »hvis elselskaberne ville være så venlige at overveje, om det om muligt« osv., og »om det ikke ville være i deres egen interesse«, som den daværende udenrigsminister skrev. Altså hele denne udformning har jo lagt op til, at man på den ene side kunne vaske hænder og sige: vi har sandelig lavet en henstilling, og på den anden side kunne elselskaberne, som de har gjort, arkivere denne hen-